

УДК 378:[7.011.3-051:(004+51)]

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО САМОРОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Карабін О.Й.

Тернопільський національний педагогічний університет
мені Володимира Гнатюка

У статті визначено концептуальні основи формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій, а саме: провідну концептуальну ідею, теоретичний концепт, науково-методологічний концепт, методико-технологічний концепт. Здійснено аналіз досвіду проектування, моделювання й оцінювання освітніх систем, їх місце в сучасних наукових дослідженнях вищої школи. Установлено, що структуроутворювальними методичними підходами в процесі формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій є: гносеологічний, особистісний, діяльнісний, творчий, системний, компетентнісний, синергетичний, акмеологічний підходи. Визначено зміст професійної діяльності в процесі формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій відповідно до нинішніх потреб суспільства.

Ключові слова: інформатизація освіти, інформаційні технології, професійна діяльність, професійний саморозвиток, особистісний потенціал, методологічні підходи, професійна компетентність, професійне становлення.

Постановка проблеми. Модернізація система освіти зумовлена процесами інформатизації суспільства в Україні, де інформатизація, як матеріальний процес, формує цілісну інформаційну модель світу, яка дозволяє суспільству здійснювати випереджуючий динамічний розвиток [6, 14]. Згідно з ними основні завдання освіти окреслені в Конституції України, у Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про державну підтримку розвитку індустрії програмної продукції», «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій», «Національній доктрині розвитку освіти України у XXI ст». У відповідності до цього інформатизація освіти визнана одним із пріоритетних державних завдань і робить актуальною проблему формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій, потребу в підготовці конкурентоспроможних на ринку праці кваліфікованих кадрів готових до життя в умовах інформаційного суспільства та здобуття професійної освіти у вищих освітніх закладах України. У цьому контексті слід всіляко сприяти підвищенню ефективності навчального процесу у форматі «наука – освіта – технології...», модернізації змісту й організації та уведення нових інтегрованих програм професійної підготовки майбутніх фахівців [7; 8; 9; 10; 11].

Сутність модернізації змісту й організації системи вищої освіти полягає у переході до нової освітньої парадигми, яка спрямована на формування інноваційної людини здатної до оволодіння науковими знаннями і прийомами професійного навчання, формування цілісного бачення освітньої діяльності, розвиток системного наукового мислення та дослідницької діяльності, отримання практичного фахового досвіду самостійно здобувати вміння та навички, внутрішньої готовності до опанування майбутньої професії та вмінь приймати нестандартні рішення, удосконалення творчого потенціалу особистості направлено на професійну самореалізацію та саморозвиток.

Обґрунтування концептуальних основи формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій

є важливою сучасною науково-практичною проблемою в системі освіти України та згідно з законодавчими й нормативними документами країн Європейського Союзу сприяє інтеграції її і спрямована на підвищення рівня освіти й якості підготовки майбутніх фахівців.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні засади формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій висвітлювалося в філософських і психолого-педагогічних джерелах з проблеми дослідження іноземних авторів (В. П. Безпалько, А. П. Єршов, В. М. Монахов, Е. С. Полат, І. В. Роберт та ін.), проблеми розвитку системи освіти в Україні розкриваються у дослідженнях вітчизняних науковців: концепції розвитку освіти, підготовки фахівців у вищій школі (С. У. Гончаренко, Ю. О. Дорошенко, І. А. Зязюн, В. Г. Кремень, О. Г. Мороз, Н. Г. Нічкало, С. О. Сисоевої, О. М. Пехота, М. І. Шкіль та ін.); теорії комп'ютеризації навчання та інформатизації освіти (Н. Р. Балик, В. Ю. Биков, А. Ф. Верлань, Р. С. Гуревич, М. І. Жалдак, Ю. С. Рамський, Н. В. Морзе, М. І. Шкіль та ін.); наукові основи навчання з використанням інформаційних технологій (І. Е. Булах, М. Ю. Кадемія, Т. І. Коваль, Ю. І. Машбиць, А. Ю. Пилипчук, Л. М. Романишина та ін.).

Виділення невіршених раніше частин загальної проблеми. Аналіз праць іноземних та вітчизняних учених засвідчує посилення уваги науковців до проблеми комп'ютеризація сучасного суспільства, інформатизації освіти, системної інтеграції інформаційних технологій в освіті, використання інформаційних систем, комп'ютерних мереж, систем телекомунікацій, інформаційних ресурсів, інноваційних засобів і Інтернет-технологій. Однак, в поглядах дослідників на формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій у вищих навчальних закладів є деякі розбіжності, і це зумовило потребу в додатковому її вивченні. Тому питання професійного саморозвитку стало предметом багатьох наукових досліджень у сучасній педагогічній, професійній освіті. Обґрун-

тування наукових підходів у галузі інформаційних технологій для оновлення світових тенденцій інформатизації суспільства та системи вищої освіти, потреби сучасного суспільства в прогресуючих тенденціях використання інформаційних технологій у підготовці майбутніх фахівців, необхідності актуалізації майбутніми фахівцями перспектив власного професійного саморозвитку у галузі інформаційних технологій зумовили розгляд концептуальних основ формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій, які ще не були предметом окремого дослідження.

Мета статті – визначення концептуальних основ формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій.

Методи дослідження: теоретичний аналіз наукових літературних джерел, державних документів, навчальних планів і програм для виявлення сучасного стану досліджуваної проблеми; емпіричні методи: діагностичні, прогностичні; метод аналізу продуктів діяльності; системний аналіз застосування методичних підходів і педагогічного досвіду щодо формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій.

Виклад основного матеріалу дослідження. З огляду на сучасні вимоги світових та євроінтеграційних процесів актуалізація формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій є важливим процесом і зумовлена впровадженням нових інформаційних технологій, потужних засобів підвищення ефективності управління інноваціями в системі освіти, сучасних ІТ додатків, хмарних освітніх технологій для формування власного онлайн-простору та освітнього-інформаційного середовища. При цьому, в межах модернізації вищої освіти, необхідно враховувати такі структуроутворювальні методичні підходами в процесі формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій як: гносеологічний, особистісний, діяльнісний, творчий, системний, компетентнісний, синергетичний, акмеологічний підходи.

Гносеологічний підхід, заснований на теорії пізнання, вивчає проблеми природи пізнання та його можливостей, відношення знання до реальності, досліджує загальні передумови пізнання, виявляє умови його достовірності та істинності [22, с. 241]. Гносеологічний підхід орієнтований на досягнення особистісних перспективних змін у майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій і виступає потужним інструментом пізнання індивідуальних освітніх знань, вмінь і навичок [23, с. 13].

Особистісний підхід до професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій характеризується зростанням, становленням, інтеграцією значущих особистісних рис, здібностей, професійних знань та вмінь. Це потенційний шлях до самоактуалізації, самовираження, самопізнання, саморегуляції, самореалізації особистості як активно-якісного перетворення людиною свого внутрішнього світу, яке синтезує креативно-ціннісні характеристики до професійної діяльності [13, с. 435]. Такий підхід передбачає допомогу особистості в усвідом-

ленні себе особистістю, у виявленні та розкритті її можливостей й становленні самосвідомості, у здійсненні особистісно значущих і суспільно прийнятних дій для самовизначення, самореалізації та самоутвердження [17, с. 106].

Діяльнісний підхід активізує входження майбутнього фахівця в різні види діяльності шляхом переходу від пасивної поведінки до активного включення у процес професійного зростання, здобуття знань і вмінь. Природно, що його діяльність пов'язана з такими поняттями, як: фахівець, який здійснює діяльність; предмет, на який спрямована або з яким поєднується діяльність фахівця; середовище в якому відбувається діяльність фахівця [1].

Творчий підхід у формуванні самостійної творчості майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій вимагає сконцентрованості фундаментальних, прикладних фахових знань та розвиток творчих, пізнавальних здібностей до професійної діяльності та саморозвитку. Творчий підхід виступає вагомим компонентом у сучасній системі професійної підготовки, як процес в результаті якого утворюється нове творче досягнення. Формування якого можливе при створенні певних умов, що стимулюють творчу діяльність, сприяють самостійному розвитку творчого потенціалу особистості [23, с. 14].

Системний підхід виступає дієвим методологічним засобом наукового пізнання, дає змогу забезпечити комплексне вивчення процесу професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій, здійснити аналіз цього процесу як педагогічної системи, розглянути багатогранність цього процесу, з'ясувати взаємодію з багатьма системами та їх зв'язки, здійснити розподіл складених явищ на їх складові, визначити способи їх поєднання в цілі та організації, з'ясувати підпорядкованість та їх взаємодію, з'ясувати цілісність системи, де основними компонентами якої є ціль, зміст, методи, форми, засоби і результати діяльності [12, с. 9]. Сутністю системного підходу є розгляд предметів і явищ із погляду їх цілісності. Це дає нам можливість проаналізувати їх із позиції їхнього взаємозв'язку. Системний підхід передбачає такі способи аналізу: визначення місця системи в метасистемі; виявлення елементів, необхідних для нормального функціонування системи; виявлення зв'язків між елементами [4; 5].

Компетентнісний підхід, згідно з баченням А. А. Бодалева, В. І. Жукова, Л. Г. Лаптева, В. А. Сластеніна, є складним системним утворенням, основними елементами якої є: підсистема професійних знань як логічна системна інформація про навколишній і внутрішній світ людини, зафіксована в її свідомості; підсистема професійних умінь як психічних утворень, що полягають у засвоєнні людиною способів і технік професійної діяльності; підсистема професійних навичок – дії, сформовані в процесі повторення певних операцій і доведені до автоматизму; підсистема професійних позицій як сукупності сформованих установок і орієнтацій, відношення та оцінок внутрішнього і навколишнього досвіду, реальності і перспектив, а також домагань, які визначають характер професійної діяльності і поведінки фахівця; підсистема індивідуально-

психологічних особливостей фахівця – поєднання різних структурно-функціональних компонентів психіки, які визначають індивідуальність, стиль професійної діяльності, поведінки і виявляються у професійних якостях особистості; підсистема акмеологічних інваріант – внутрішніх збудників, які обумовлюють потребу фахівця в постійному саморозвитку, творчості та самовдосконаленні [18, с. 334-335].

Компетентнісний підхід може замінити систему обов'язкового формування знань, умінь і навичок сукупністю компетентностей, які формуватимуться в майбутніх фахівців на основі оновленого змісту в процесі діяльності [3]. Він виступає поступальною переорієнтацією освітньої парадигми з переважною передачею знань і формуванням навичок для створення умов оволодіння комплексом компетенцій, що визначають потенціал, здібності до виживання та стійкої життєдіяльності в умовах сучасного багатфакторного соціально-політичного, ринково-економічного та інформаційно-комунікаційного простору [19].

Синергетичний підхід у системі освіти спрямований на розкриття універсальних механізмів самоорганізації й еволюції складних систем, систем будь-якого типу – як природних, так і пов'язаних з людиною, у тому числі й когнітивних систем [14, с. 175]. Синергетика намагається зрозуміти і пояснити природу складних систем, їхню організацію, джерело саморозвитку, виходячи з того, що такі надскладні системи, якими є світ, людина і суспільство, підпорядковуються єдиним універсальним законам еволюції і самоорганізації [21, с. 41-42].

Акмеологічний підхід виступає вагомим компонентом у формуванні професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій та орієнтований на розвиток внутрішніх резервів і механізмів самовдосконалення людини в освітній діяльності: мотивації досягнень, саморозвитку, творчості, пріоритету духовно-моральних цінностей і цілей розвитку особистості, переважно орієнтованих на високий рівень професіоналізму й професійних досягнень [2, с. 15]. Він передбачає визначення умов і факторів, котрі дозволяють дійти майбутньому фахівцеві до власного акме; розробку акмеологічних технологій розвитку особистості фахівця, критеріїв та еталонів професіоналізму; розробку акмеологічних моделей професіоналізму та особистості професіонала [20, с. 53].

Тому виникає потреба уточнення специфіки концептуальних основ формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій, що дасть можливість визначити подальшу стратегію.

В українському психолого-педагогічному осмисленні домінує багатогранне розуміння концепту професійний саморозвиток. За «Енциклопедією освіти», це формування суб'єкта професійної діяльності, етапами й результатами якого є професійне самовизначення і вибір професії, професійна підготовка і формування особистісної готовності оволодіння професією, професійна освіченість, компетентність, майстерність, культура фахівця. Натомість інші дослідники вважають, що професійний саморозвиток особистості передбачає особистісно-професійне зростання на

основі мотиваційного й системного саморозвитку і саморегуляції особистості як суб'єкта діяльності та життєтворчості, а стадії професійного саморозвитку характеризують більш універсализовано: самовизначення, самовираження і самореалізація [15].

В основу концепції формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій, покладено ідею формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців на основі гносеологічного, особистісного, діяльнісного, творчого, системного, компетентнісного, синергетичного, акмеологічного підходах та поетапного формування їхньої готовності до професійного саморозвитку, що відповідає Національній доктрині розвитку освіти України. Вона ґрунтується на інноваційній сутності провідної ідеї концепції, обґрунтуванні теоретичного концепту, модифікації науково-методологічного концепту і реалізації методико-технологічного концепту.

Провідна ідея концепції формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій має будуватися на основі нормативно-правових документах, освітніх парадигмах, змісту сучасної системи освіти спрямованої на модернізацію та забезпечення всебічного розвитку майбутніх фахівців з поетапним формування їхньої готовності до професійного саморозвитку, відповідно до найновіших досягнень світової і вітчизняної системи освіти.

Теоретичний концепт передбачає аналіз провідних теорій саморозвитку особистості, ідей, концепцій покладених в основу розуміння проблеми формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій.

Науково-методологічний концепт відображає взаємодію та взаємозв'язок фундаментальних наукових підходів, філософських обґрунтувань, концептуальної ідеї, загальнонаукових підходів, принципів, методів, форм до проблеми формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій.

Методико-технологічний концепт передбачає розроблення та експериментальну апробацію технології формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій, упровадження сучасних методів діагностики досліджуваної якості й методики визначення ефективності цього процесу на різних його етапах проведення.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальшого розвитку. За результатами проведеного аналізу наукових праць вітчизняних та іноземних учених із проблеми комп'ютеризація сучасного суспільства, інформатизації освіти, системної інтеграція інформаційних технологій в освіті встановлено, що структуроутворювальними методичними підходами в процесі формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій є: гносеологічний, особистісний, діяльнісний, творчий, системний, компетентнісний, синергетичний, акмеологічний підходи. Визначено концептуальні основи формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій, а саме: концептуальну ідею дослідження, теоретичний концепт, методологічний концепт, технологічний концепт. Обґрунтовано

концептуальні основи формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців в сучасних наукових дослідженнях вищої школи. Перспективами подальших наукових розвідок є формування професійної компетентності на саморозвиток

і удосконалення творчих якостей, розвиток інтеграції освітніх інформаційних технологій у системі вищої освіти на модернізування навчального освітнього середовища засобами інформаційно-технологічних платформ.

Список літератури:

1. Аверьянова С. Ф. Обучение – компьютерные технологии – открытое образование [Электронный ресурс] / С. Ф. Аверьянова, С. В. Папшев // Всероссийская научно-методическая конференция [«Телематика'2002»]. – Санкт-Петербург, 2002. – Режим доступа: http://tm.ifmo.ru/bd/doc/get_thes.php?id=110
2. Балахонов А. В. Фундаментализация высшего медицинского образования на основе системного естественного знания: автореф. дис. на соискание ученой степени доктора пед. наук: спец. 13.00.08 «Теория и методика профессионального образования» / Балахонов Алексей Викторович; Ленингр. гос. обл. ун-т им. А. С. Пушкина. – Санкт-Петербург, 2007. – 52 с.
3. Бирюк О. В. Методика формування соціокультурної компетенції майбутніх учителів у навчанні читання англійських публіцистичних текстів: дис. канд. пед. наук: спец. 13.00.02 «Теорія та методика навчання» / Ольга Василівна Бирюк. – К., 2006. – 209 с.
4. Блауберг И. В. Системный подход как современное общенаучное направление / И. В. Блауберг, Б. Г. Юдин // Диалектика и системный анализ. – М.: Наука, 1986. – 300 с.
5. Блауберг И. В. Становление и сущность системного подхода / И. В. Блауберг, Э. Г. Юдин. – М.: Наука, 1973. – 272 с.
6. Ершов А. П. Компьютеризация школы и математическое образование / А. П. Ершов // Математика в школе, 1989. – № 1. – С. 22.
7. Закон України «Про Вищу освіту»: Науково-практичний коментар / [В. Г. Гончаренко, К. М. Лемківський, С. Л. Лисенков, О. С. Лисенкова]; за заг. ред. В. Г. Кременя. – К.: СДМ-Студіо, 2002. – 323 с.
8. Закон України «Про Концепцію Національної програми інформатизації». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=75%2F98-%E2%F0>
9. Закон України «Про Національну програму інформатизації». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=74%2F98-%E2%F0>
10. Закон України «Про освіту». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
11. Закон України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=537-16>
12. Карабін О. Й. Системний підхід до професійного саморозвитку майбутніх фахівців комп'ютерного профілю / О. Й. Карабін // «Science and Education without borders – 2016»: materials of the XI International scientific and practical conference (Przemysl, 07.12.2016-15.12.2016). – Przemysl: Sp. z o.o. «Nauka i studia». 2016. – Volume 4: Pedagogical sciences. – С. 26-30.
13. Карабін О. Й. Особистісний підхід до професійного саморозвитку майбутніх фахівців комп'ютерного профілю [Текст] // Карабін О. Й. / Науковий журнал «Молодий вчений». ТОВ «Видавничий дім «Гельветика». м. Херсон, 2016. – № 12(39). Ч. I. – С. 152-156.
14. Князева Е. Н. Основания синергетики / Е. Н. Князева, С. П. Курдюмов // Режимы с обострением, самоорганизация, темпомиры. СПб.: Алетейя, 2002. – 175 с.
15. Курс лекцій з основ теоретико-методичної підготовки науково-педагогічних кадрів системи післядипломної освіти / [І. Ю. Регейло, В. І. Саюк, М. І. Скрипник, Г. О. Штомпель]; НАПН України, ДВНЗ «Університет менеджменту освіти». – К., 2015. – 128 с.
16. Національна доктрина розвитку освіти України в ХХІ столітті. – К.: Шкільний світ, 2001. – 24 с.
17. Петриченко Л. О. Підготовка майбутнього вчителя початкової школи до інноваційної діяльності в позааудиторній роботі: дис. ... канд. пед. наук: спец. 13.00.04 / Лариса Олександрівна Петриченко. – Х., 2007. – 240 с.
18. Психология и педагогика. Учебное пособие / Под редакцией А. А. Бодалева, В. И. Жукова, Л. Г. Лаптева, В. А. Слостенина. – М.: Изд-во Института Психотерапии, 2002. – 585 с.
19. Селевко Г. К. Компетентности и их классификация / Герман Константинович Селевко // Народное образование, 2004. – № 4. – С. 138-144.
20. Сисоева С. О. Основи педагогічної творчості: Підручник / Світлана Олександрівна Сисоева. – К.: Міленіум, 2006. – 344 с.
21. Телиженко Л. В. Містичний досвід як антропологічний модус: синергетичний підхід. Монографія. – Суми: ВВП «Мрія-1», ТОВ, 2007. – 176 с.
22. Філософський енциклопедичний словник / В. І. Шинкарук, Є. К. Бистрицький, М. О. Булатов, А. Т. Ішмуратов. – Київ: Абрис, 2002. – 742 с.
23. Karabin O. J. Methodological approaches to the formation of professional self-development of future IT-specialists / Oksana Karabin // Научный журнал L' Association 1901 «SEPIKE», Poitiers, France, Los Angeles, USA L' Association 1901 «OLIVIA», St. Gilles Croix de Vie / Ostnoven, Deutschland. Poitiers. France. Edition 15, 2016. – P. 13-18. – Mode of access: <https://iliauni.edu.ge/uploads/other/39/39086.pdf>

Карабин О.Й.

Тернопольский национальный педагогический университет
имени Владимира Гнатюка

КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ ОСНОВЫ ФОРМИРОВАНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО САМОРАЗВИТИЯ БУДУЩИХ СПЕЦИАЛИСТОВ В ОБЛАСТИ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ

Аннотация

В статье определены концептуальные основы формирования профессионального саморазвития будущих специалистов в области информационных технологий, а именно: ведущую концептуальную идею, теоретический концепт, научно-методологический концепт, методико-технологический концепт. Осуществлен анализ опыта проектирования, моделирования и оценки образовательных систем, их место в современных научных исследованиях высшей школы. Установлено, что структурообразующих методическими подходами в процессе формирования профессионального саморазвития будущих специалистов в области информационных технологий являются: гносеологический, личностный, деятельностный, творческий, системный, компетентностный, синергетический, акмеологический подходы. Определено содержание профессиональной деятельности в процессе формирования профессионального саморазвития будущих специалистов в области информационных технологий в соответствии с нынешними потребностями общества.

Ключевые слова: информатизация образования, информационные технологии, профессиональная деятельность, профессиональное саморазвитие, личностный потенциал, методологические подходы, профессиональная компетентность, профессиональное становление.

Karabin O.Y.

Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University of Ternopil

CONCEPTUAL BASES FOR FORMATION OF PROFESSIONAL SELF-DEVELOPMENT OF FUTURE FACTORS IN THE FIELD OF INFORMATION TECHNOLOGIES

Summary

The article defines the conceptual foundations for the formation of professional self-development of future specialists in the field of information technologies, namely: the leading conceptual idea, theoretical concept, scientific methodological concept, methodological and technological concept. The leading idea of the concept of the formation of professional development of future specialists in the field of information technology should be based on regulatory documents, educational paradigms, the content of modern education system aimed at modernization and ensuring the comprehensive development of future specialists with a phased formation of their readiness for professional development, in accordance with the latest achievements. World and domestic education system. The theoretical concept involves an analysis of the leading theories of self-development of the individual, ideas, and concepts that underlie understanding of the problem of formation of professional self-development of future specialists in the field of information technologies. The scientific-methodological concept reflects the interaction and interconnection of fundamental scientific approaches, philosophical substantiations, conceptual ideas, general scientific approaches, principles, methods, forms to the problem of formation of professional self-development of future specialists in the field of information technologies. The methodological and technological concept involves the development and experimental testing of technology for the formation of professional self-development of future specialists in the field of information technology, the introduction of modern methods of diagnosing the investigated quality and the methodology for determining the effectiveness of this process at its various stages of conducting. The analysis of the experience of designing, modeling and evaluation of educational systems, their place in modern scientific researches of higher education is carried out. It is established that structured methodological approaches in the process of formation of professional self-development of future specialists in the field of information technologies are: epistemological, personal, activity, creative, systemic, competence, synergetic, and acmeological approaches. The content of professional activity in the process of formation of professional self-development of future specialists in the field of information technologies in accordance with the current needs of society is determined.

Keywords: informatization of education, information technologies, professional activity, professional self-development, personal potential, methodological approaches, professional competence, professional formation.